

Over de grens

'Hé Koos!' Papa's hoofd steekt de tent in. 'Wat zit jij daar in het donker? Kom lekker naar buiten. Het zonnetje schijnt!'

Koos schudt zijn hoofd. 'Nee,' zegt hij. 'Geen zin.'

Nu komt papa's hele lijf de tent in. Hij ploft naast Koos op het luchtbed. Dat past maar net. 'Wat is er met jou?' vraagt hij. 'Ben je niet blij?'

Weer schudt Koos zijn hoofd.

'Waarom niet? We zijn toch lekker op vakantie?'

'Helemaal niet lekker!' zegt Koos boos. 'We zijn bijna thuis. Het was maar tien minuten rijden.'

'Dat kon toch niet anders?' zegt papa. 'Dat weet je toch? Mama moet werken. Als we verder weg waren gegaan, hadden we haar de hele vakantie niet gezien. Dan had ik echt geen leuke vakantie gehad. Jij wel?'

'Maar iedereen is naar het buitenland,' zucht Koos. 'Mert is naar zijn opa in Turkije, Isa is naar Duitsland, Arab naar Marokko en Joes is in Spanje. Dat wil ik ook!'

'Dat snap ik, Koos,' zegt papa. 'Maar dat gaat niet. Volgend jaar weer. Dan hoeft mama vast niet te werken. Kom de tent nou uit. Ik wil je iets bijzonders laten zien.' (dia 2)

Iets bijzonders? Daar gelooft Koos niets van. Vorig jaar waren ze op vakantie in Frankrijk. Dat was een hele dag rijden en ze waren twee keer de grens over gegaan. Koos kon de kinderen daar niet verstaan. Dat was misschien niet handig, maar wel bijzonder. En het eten was ook net anders dan thuis. Misschien niet heel lekker, maar wél bijzonder.

Hier is alles saai. Toen ze gisteravond aankwamen had Koos alleen wat tenten en caravans gezien, op een groot grasveld met wat bomen.

'Kom nou, Koos!' zegt zijn vader nog een keer. Hij pakt zijn hand en trekt hem de tent uit. 'Dan neem ik je mee naar het Romeinse Rijk.'

Het Romeinse Rijk? Dat kan natuurlijk niet. Koos heeft geen zin in flauwe grappen.

Papa trekt Koos mee over het grote kampeerveld, langs het water.

'Kijk!' zegt papa als ze de hoek om zijn. 'Een Romeinse wachttoren!'

Koos gelooft zijn ogen niet, maar het is echt waar. Aan het eind van het grasveld staat een vierkante houten toren. 'Is die écht van de Romeinen?' vraagt Koos.

'Zeker weten!' zegt papa.

'Avé!' hoort Koos als hij dichterbij komt. Hij kijkt omhoog. Boven in de toren staat een Romeinse soldaat. 'Is dat een echte Romein?' vraagt Koos.

Papa schudt zijn hoofd. 'Die meneer is verkleed. Er is hier vandaag een Romeins festival.'

De soldaat zwaait. 'Avé!' zegt hij nog een keer.

Koos zwaait terug. 'Avé!' roept hij. Dat betekent vast hallo of zo.

'Veni!' roept de soldaat en hij wenkt.

VERHAAL OVER DE GRENS!

'Mag ik naar boven?' vraagt Koos.

Dat mag. Papa gaat mee.

Even later staan ze van het uitzicht te genieten. Iets verderop zien ze de rivier. Dat is de Rijn, weet Koos, want die stroomt ook langs zijn dorp.

Maar papa weet nog meer. 'Vroeger was de Rijn de grens van het Romeinse Rijk. De soldaten op de wachttorens bewaakten die grens én alle schepen die over de Rijn voeren. Met die schepen werden spullen vanuit het hele Romeinse Rijk vervoerd. Ook veel eten dat de mensen hier nog niet kenden.'

Als Koos aan de andere kant van de toren naar beneden kijkt, ziet hij iets leuks. 'Veni. papa!' Hij rent naar beneden. Het weiland achter de toren lijkt wel een kinderboerderij. Er is een ren met kippen en konijnen. En er loopt ook een poes. 'Wat lief!' zegt Koos en gaat op zijn knieën zitten om een konijntje te aaien.

'Voor de Romeinen kwamen, waren hier nog geen kippen, konijnen en katten,' zegt papa. 'Bijzonder toch?'

'Echt niet?' Koos kan het zich bijna niet voorstellen. Het zijn zulke gewone dieren.

(dia 3)

Dan komt er een Romeinse mevrouw naar Koos en papa toe. Ze draagt een witte jurk en heeft een gouden band in haar haar. 'Hebben jullie zin in een stukje taart?' vraagt ze. 'Je kunt kiezen uit appel-, peren-, kersen-, of aardbeientaart. Dat willen ze wel.'

Papa kiest voor kersen en Koos neemt aardbeien.

Ze gaan op een bankje in de schaduw van de toren zitten.

'Lekker, hè?' vraagt papa. 'Deze taart hadden we nooit

kunnen eten als de Romeinen hier niet waren geweest.'

'Waren de Romeinen dan zulke goede taartenbakkers?' vraagt Koos.

'Dat misschien ook,' zegt papa. 'Maar ze brachten al dit fruit mee naar hier.' Daar snapt Koos niets van. 'Langs de rivier groeien toch juist heel veel fruitbomen?' zegt hij. 'Met appels en peren en kersen.'

'Nu wel, ja,' zegt papa. 'Maar zonder de Romeinen hadden we die hier dus nooit gehad. Bijzonder toch?'

Toet! Toet!

'Wat is dat?'

Papa weet het ook niet, maar het geluid komt van de rivier. 'Veni, papa!' zegt Koos. 'Veni!'

Ze lopen naar de Rijn. Daar komt een schip aanvaren. Het is helemaal van hout. Er zitten veel mensen op. Mensen verkleed als Romeinen, maar ook mensen in gewone kleren.

'Een Romeins schip,' zegt papa. 'Wat mooi!'

'Mogen wij ook mee?' vraagt Koos.

'Ik heb geen idee,' zegt papa. 'Laten we eens gaan kijken.'

Als ze bij de aanlegplaats zijn, stappen de mensen net uit de boot. 'Avé!' zegt een Romeinse soldaat tegen Koos.

'Avé!' groet Koos terug.

'Willen jullie mee?' vraagt de soldaat. 'Over een kwartier varen we naar de overkant, over de limes.'

'Deze rivier heet niet de limes,' zegt Koos. 'Het is de Rijn.'

'Dat weet ik,' lacht de soldaat. 'Maar de Rijn is de grens van het Romeinse Rijk. En die grens noemen wij de limes. Uit het schip pakt hij een rol papier. Die rolt hij uit in het gras. (dia 4)

'Een kaart van het Romeinse Rijk,' zegt papa. Hij gaat op zijn knieën in het gras zitten. 'Moet je zien hoe groot dat was. Mert is nu toch helemaal in Turkije?'

Koos knikt.

'Dat ligt hier. Mert moest nu door veel landen reizen om daar te komen. Maar vroeger lag Turkije ook in het Romeinse Rijk.'

'Echt waar?' vraagt Koos. 'En waar zijn Isa, Arab en Joes?'

Papa wijst het allemaal aan. 'Als zij in de tijd van de Romeinen op vakantie waren gegaan, dan waren ze helemaal niet in het buitenland geweest. Want al die landen lagen toen in het Romeinse Rijk.'

'En waar zijn wij?' vraagt Koos.

'Wij zijn hier, bij die kronkelende lijn, aan de bovenkant van de kaart.'

'Zijn wij dan in hetzelfde land als de anderen?' vraagt Koos.

'In de tijd van de Romeinen zouden we allemaal in hetzelfde land zijn geweest.'

'Wat bijzonder!' zegt Koos. Ineens lijken zijn vrienden niet meer zo ver weg.

'Weet je wat nóg bijzonderder is?' zegt papa als hij weer opstaat. 'Als wij straks gaan varen, steken wij de grens van het Romeinse Rijk over.'

'Zijn wij dan in het buitenland?' vraagt Koos.

'Precies!'

Dat vindt Koos inderdaad heel bijzonder. Hij kan niet wachten tot hij op het Romeinse schip mag. En hij kan ook niet wachten tot de vakantie voorbij is. Want dan kan hij aan de juf en aan alle anderen vertellen dat hij met papa de grens van het Romeinse Rijk is overgestoken. En alle anderen lekker niet.

